

РОССІЯ.

Историческа географія.

Россія заедно съ Полшѣ въ старо врѣмя ся е наричала Сарматія. Основаніе на могъщество-то и на просвѣщеніе-то въ Россіѣ положи Петръ I или Великій въ XVIII-й вѣкъ; до това врѣмя Россія е тънжала въ невѣжество. Петръ I. распространи Россіѣ съ край-Балтійскы-ты страны: Естоніѣ, Ливоніѣ и часть отъ Финляндіѣ. Екатерина II. възвыси Россіѣ и ѣ направилъ еднѣ отъ най силны-ты дръжавы въ Европѣ. Тя завладѣ почти двѣ-ты трети части отъ Полшѣ, отня голѣмы владѣнія отъ Турци-ты, и распространи прѣдѣлы-ты на имперіѣ-тѣ ся на югъ до Днѣстръ, Черно море, Азовско и до Кавказіѣ. Императоръ Александръ отня отъ Шведы-ты въ 1808 год. останжалъ-тѣ часть отъ Финляндіѣ и отъ Турци-ты въ 1812 г. Бессарабіѣ до рѣкъ-тѣ Прутъ, а въ 1814 г. придоби ново-то царство Полско. По Парижскый миръ въ 1856 г. Россія изгуби часть отъ Бессарабіѣ, прибрѣжнѣ на Дунава и не може сега да дръжи воененъ флотъ въ Черно море.

Европейска Россія заедно съ Полско-то царство има прѣдѣли отъ къмъ сѣверъ Сѣверный Ледовитый океанъ; отъ къмъ вѣстокъ Азіѣ; отъ къмъ югъ Каспійско море, Азіѣ и Черно море; отъ къмъ западъ Турціѣ, Австріѣ, Пруссіѣ, Балтійко море и Швеціѣ.

Повърхнина-та на Россіѣ състои отъ безкрайны равнины, на мѣста песякливы и безплодны, а на мѣста много плодоносны. Тая голѣма страна има планины само на прѣдѣлы-ты, а въ срѣдѣ-тѣ има само единъ рядъ низкы планины, наречены *Алеунскы*, отъ които най висока-та часть ся нарича *Алтайскы* планины.

Россія ако и да ся счита една отъ сѣверны-ты дръжавы, нѣ тя захваща всичкѣ-тѣ вѣсточнѣ половинѣ на Европѣ отъ Сѣверный океанъ до Черно море, отъ това спорядъ пространство-то има и климатъ различенъ. По голѣма-та часть отъ това про-